

REVENIM

Ada-Maria WIGGINS

Creatorul de teatru

Marcel Iureș, director al Teatrului ACT și actor principal în spectacolul *Creatorul de teatru* de Thomas Bernhard, dă, mai mult decât într-un singur sens, viață sintagmei din titlu. Teatrul ACT propune o formulă de companie dramatică privată, promotoare a spectacolului de cameră, cu mari actori, cu succes la public fără rabat la calitate, responsabil de transformarea unui decrepit subsol bucureștean într-un centru de interes atât pentru iubitorii de teatru cât și pentru mult-căutații sponsori.

Totodată, Iureș rămâne același fantastic actor, posesor nu numai al talentului absolut necesar, dar și al unui meșteșug cum rar întâlnești. La reprezentația ce am urmărit-o, concentrat asupra lui însuși – fără a fi atins de râsul isterizant al unui spectator ce nu înțelegea drama textului, de răsuflarea publicului, literalmente, în ceafă și nici de lungimea epuizantă a unui monolog de două ore – Marcel Iureș reușește performanța unui rar maraton actoricesc.

Asemenea binecuvântaților meșteri creatori ai delicatelor decorațiuni dantelelate ale palatului maur Alhambra, tot astfel Marcel Iureș își construiește din precise nuanțe interpretative propriul său rol-citadelă, personaj-palat: *Boscon*, actorul care își poartă familia în turneu, cu o piesă scrisă de el însuși.

Actorul parcurge cu pași înalți lungul, latul și diagonalele spațiului de joc, purtând cu el turnul de fildeș filigranat al propriei închideri. Piesa pune în discuție relația dintre Creator și umanitate. Un estetic se întreba dacă cei care plătesc milioane și miliarde pentru un Van Gogh l-ar accepta pe pictor în sufrageria lor. Dramaturgul Thomas Bernhard nu dă un răspuns acestei chestiuni, dar aduce în fața publicului un astfel de *Creator*, actorul *Boscon*, după opinia lui însuși, de geniu. Este irelevant dacă afirmația lui este sau nu justificată, importante sunt relațiile cu cei din jur, fie ei străini sau membri ai familiei, iar Marcel Iureș izbutește să țină într-un echilibru perfect nuanțele și tonalitățile contradictorii ale personajului. El trece în același cuvânt, dacă nu chiar în aceeași silabă, de la creație la tiranie, își supune familia unor accese de tandrețe, unui bombardament de sugestii subtile care se transformă, pe ne-simțite, în examinări nemiloase, după criteriile care aparțin, simultan, cruzimii și genialității.

Chapeau bas! în fața Creatorului de spectacol Marcel Iureș care își conduce personajul cu o tenacitate de bull-terrier, urmând neabătut drumul textului, fără a lăsa să îi scape de sub control, pe durata a două ore, nici o nuanță, nici o tranziție, nici un accent.

Felicitări domnului Actor-Creator!